

XÂY DỰNG TIÊU CHUẨN ĐÁNH GIÁ TRÌNH ĐỘ SỨC MẠNH TỐC ĐỘ CHO NAM VẬN ĐỘNG VIÊN ĐỘI TUYỂN BÓNG ĐÁ TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ - KỸ THUẬT CÔNG NGHIỆP

DEVELOPING STANDARDS FOR ASSESSING SPEED-STRENGTH LEVELS FOR MALE ATHLETES OF THE FOOTBALL TEAM AT THE UNIVERSITY OF ECONOMICS – TECHNOLOGY FOR INDUSTRIES

ThS. Nguyễn Đức Toàn

Trường Đại học Kinh tế Kỹ thuật Công nghiệp

Tóm tắt: Trên cơ sở lý luận và thực tiễn, sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học cơ bản trong lĩnh vực Thể dục thể thao, nghiên cứu tiến hành xây dựng tiêu chuẩn đánh giá đánh giá trình độ sức mạnh tốc độ (SMTĐ) cho nam vận động viên (VĐV) đội tuyển Bóng đá Trường Đại học Kinh tế Kỹ thuật Công nghiệp (ĐH KTKTCN). Xây dựng tiêu chuẩn đánh giá giúp cho các huấn luyện viên có thể đánh giá chính xác trình độ SMTĐ của đối tượng nghiên cứu qua các giai đoạn huấn luyện.

Từ khóa: Xây dựng tiêu chuẩn; Sức mạnh tốc độ; Đội tuyển Bóng đá; Nam VĐV; Trường Đại học Kinh tế Kỹ thuật Công nghiệp.

Abstract: Based on theoretical and practical foundations, using basic scientific research methods in the field of Physical Education and Sports, the study aims to develop standards for assessing the speed-strength level for male athletes of the Football Team at the University of Economics - Technology for Industries. Developing evaluation standards helps coaches accurately assess the speed-strength level of the research subjects throughout different training stages.

Keywords: Developing standards; Speed-strength; Football team; Male athletes, University of Economics – Technology for Industries.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trường Đại học Kinh tế Kỹ thuật công nghiệp (ĐH KTKTCN) có chức năng đào tạo ra những cán bộ có kiến thức về lĩnh vực Công nghiệp. Theo xu hướng chung của ngành Giáo dục và Đào tạo, trong nhiều năm qua nhà trường đã tiến hành đổi mới hình thức tổ chức, quản lý, phương pháp dạy và học các môn học nói chung và môn học GDTC nói riêng trong đó việc thành lập và huấn luyện đội tuyển các môn thể thao để tham gia các giải sinh viên các Trường đại học khu vực phía Bắc và toàn quốc đã được Nhà trường đặc biệt quan tâm.

Thực trạng SMTĐ của VĐV bóng đá Việt Nam nói chung và thể hệ trẻ nói riêng phát triển không tốt, thực trạng này có rất nhiều nguyên nhân, trong đó phải kể tới việc sử dụng các bài tập và tiêu chuẩn đánh giá SMTĐ trong nhiều năm qua không còn phù hợp với bóng đá hiện đại. Điều đó góp phần

làm giảm sút thể lực của VĐV trong quá trình huấn luyện, giảng dạy cũng như trong quá trình thi đấu bóng đá.

Môn Bóng đá là một trong các môn thi đấu trong chương trình Đại hội Thể thao sinh viên của ngành Giáo dục và Đào tạo, vì vậy Trường ĐH KTKTCN đã đưa vào tập luyện đội tuyển Bóng đá tại Trường ĐH KTKTCN tuy nhiên để đánh giá hiệu quả SMTĐ môn Bóng đá ở Trường ĐH KTKTCN qua các giai đoạn huấn luyện là việc làm cần thiết để đáp ứng được yêu cầu thực tiễn.

Đã có những nghiên cứu để tăng cường thể lực và kỹ thuật cho VĐV Bóng đá của các tác giả như: Phạm Ngọc Viễn, Phạm Quang, Trần Quốc Tuấn, Nguyễn Minh Ngọc (2004), Bùi Thị Hiền Lương (2020) và nhiều tác giả khác...

Xuất phát từ thực tiễn huấn luyện trong những năm vừa qua cũng như định hướng sắp

tới. Để nâng cao hiệu quả SMTĐ môn Bóng đá ở Trường ĐH KTKTCN, tiến hành nghiên cứu: Xây dựng tiêu chuẩn đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN.

Quá trình nghiên cứu sử dụng các phương pháp sau: Phân tích và tổng hợp tài liệu; Phỏng vấn, tọa đàm; Kiểm tra sự phạm và Toán học thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Lựa chọn test đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN

Thông qua tìm hiểu các tài liệu có liên quan, qua quan sát các buổi tập và tham khảo

Bảng 1. Kết quả phỏng vấn lựa chọn test đánh giá SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN (n=30)

TT	Phân loại	Các test kiểm tra	Kết quả phỏng vấn							
			Ưu tiên 1		Ưu tiên 2		Ưu tiên 3		Tổng điểm	%
			n	Đ	n	Đ	n	Đ		
1	SMTĐ chung	Bật xa tại chỗ (cm)	18	54	11	22	1	1	77	85.56
2		Bật cóc 30m (s)	17	51	13	26	0	0	77	85.56
3		Chạy 30m XPC (s)	18	54	12	24	0	0	78	86.67
4		Nằm sấp chống đẩy 15s (lần)	10	30	11	22	9	9	61	67.78
5	SMTĐ chuyên môn	Ném biên có đà (m)	18	54	11	22	1	1	77	85.56
6		Dẫn bóng tốc độ 30m sút cầu môn (s)	17	51	13	26	0	0	77	85.56
7		Bật cao đánh đầu (m)	10	30	10	20	10	10	60	66.67
8		Sút bóng xa (m)	19	57	11	22	0	0	79	87.78

Qua bảng 1 cho thấy: Đã lựa chọn được 6 test đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN. Đồng thời tiến hành xác định tính thông báo và độ tin cậy của các test, nghiên cứu đã lựa chọn được 6 test ở trên để đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN.

2.2. Xây dựng tiêu chuẩn phân loại trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN

Để phân loại hiệu quả SMTĐ đề tài sử dụng phương pháp $\pm 2\delta$ cho phép người tiến hành nghiên cứu đánh giá được kết quả kiểm tra. Kết quả tính toán được trình bày tại bảng 2.

tài liệu nghiên cứu đã lựa chọn được 08 test đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN và tiến hành phỏng vấn bằng phiếu hỏi đến các giáo viên, huấn luyện viên và cán bộ chuyên môn có kinh nghiệm trong công tác huấn luyện thể lực cho VĐV bóng đá. Số phiếu phát ra 35 phiếu và thu về được cả 30. Cách trả lời cụ thể theo 3 mức: Ưu tiên 1: 3 điểm, Ưu tiên 2: 2 điểm, Ưu tiên 3: 1 điểm. Đề tài sẽ chọn những bài tập đạt từ 70% ý kiến tán thành trở lên để đánh giá SMTĐ cho đối tượng nghiên cứu. Kết quả được trình bày ở bảng 1.

Kết quả phân loại được tiến hành như sau:

- Giỏi $\geq \bar{X} + 2\delta$
- Khá $\bar{X} + 1\delta \leq \bar{X} + 2\delta$
- Trung bình $\bar{X} - 1\delta \leq \bar{X}$
- Yếu $\bar{X} - 2\delta \leq \bar{X} - 1\delta$
- Kém $\leq \bar{X} - 2\delta$

Qua bảng 2 để xác định test theo từng test hiệu quả SMTĐ của VĐV nào đó được xếp loại nào, cần tuân thủ theo quy trình gồm 2 bước sau đây:

- Bước 1: Xác định giá trị lập test của đối tượng nghiên cứu.

- Bước 2: Căn cứ các test tại bảng phân loại tương ứng để xác định trình độ theo tiêu chuẩn.

2.2.1. Xây dựng bảng điểm đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN

Để xây dựng bảng điểm đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN (Tổng số nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN được kiểm tra là 41 nam VĐV); thông qua xây dựng tiêu chuẩn phân loại nghiên cứu sử dụng quy tắc $\pm 2\delta$ tiến hành để đánh giá kết quả kiểm tra của từng test riêng biệt mà không phải tiến hành kiểm tra đồng bộ, tổng thể tất cả các test, đồng thời tiến hành quy đổi tất cả các test trên sang đơn vị đo lường trung gian theo thang độ C (Thang độ được tính từ điểm 1 đến 10) với

công thức $C = 5 + 2Z$, riêng đối với các Test tính thành tích bằng thời gian thì sử dụng công thức $C = 5 - 2Z$. Kết quả tính toán được trình bày ở bảng 3.

Qua bảng 3 cho thấy: Các bảng điểm đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN. Rất thuận tiện cho việc sử dụng để đánh giá theo điểm từng test đánh giá hiệu quả SMTĐ theo từng nội dung môn Bóng đá cho học viên Trường ĐH KTKTCN.

2.2.2. Xây dựng bảng điểm tổng hợp đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN

Qua kết quả tìm được tại bảng 2 và 3 nghiên cứu tiến hành xây dựng bảng điểm tổng hợp đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN theo 5 mức: Tốt, khá, trung bình, yếu và kém, kết quả trình bày tại bảng 4.

Bảng 4. Điểm tổng hợp đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN

Phân loại	Mức điểm
Tốt	≥ 54
Khá	42 – 53
Trung bình	30 – 41
Yếu	24 – 29
Kém	≤ 23

Qua bảng 4 cho phép đánh giá tổng hợp đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN, đồng thời đây cũng là căn cứ quan trọng giúp các HLV, giáo viên trong công tác đánh giá trình độ tập luyện học viên được sát thực hơn, từ đó, có những điều chỉnh về nội dung và lượng vận động huấn luyện cho phù hợp.

2.3. Thực trạng SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN

Sau khi có kết quả kiểm tra, đối chiếu với tiêu chuẩn đánh giá tổng hợp tại bảng 2 và 3 nghiên cứu xác định được thực trạng SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN, kết quả trình bày tại bảng 5.

Bảng 2. Tiêu chuẩn phân loại trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN

TT	Các test kiểm tra	Phân loại				
		Kém	Yếu	TB	Khá	Tốt
1	Bật xa tại chỗ (cm)	<226.89	226.9-237.01	237.02-257.25	257.26-267.37	>267.38
2	Bật cóc 30m (s)	>30.63	30.62-28.51	28.5-24.27	24.26-22.15	<22.14
3	Chạy 30m XPC (s)	>4.82	4.81-4.61	4.6-4.19	4.18-3.98	<3.97
4	Ném biên có đà (m)	<29.7	29.71-31.11	31.12-33.93	33.94-35.34	>35.35
5	Dẫn bóng tốc độ 30m sút cầu môn (s)	>10.61	10.6-10.26	10.25-9.56	9.55-9.21	<9.2
6	Sút bóng xa (m)	<59.71	59.72-64.96	64.97-75.46	75.47-80.71	>80.72

Bảng 3. Bảng điểm đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN

TT	Các test kiểm tra	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Bật xa tại chỗ (cm)	227	232	237	242	247	252	257	262	267	272
2	Bật cóc 30m (s)	30.63	29.57	28.51	27.45	26.39	25.33	24.27	23.21	22.15	21.09
3	Chạy 30m XPC (s)	4.82	4.72	4.61	4.51	4.40	4.30	4.19	4.09	3.98	3.88
4	Ném biên có đà (m)	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
5	Dẫn bóng tốc độ 30m sút cầu môn (s)	10.61	10.44	10.26	10.09	9.91	9.74	9.56	9.39	9.21	9.04
6	Sút bóng xa (m)	60	62	65	68	70	73	75	78	81	83

Bảng 5. Thực trạng kết quả xếp loại SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN (n = 41)

TT	Xếp loại	Kết quả	
		m_i	Tỷ lệ %
1	Tốt	4	9.75
2	Khá	12	29.26
3	Trung bình	15	36.58
4	Yếu	6	14.63
5	Kém	4	9.75

Qua bảng 5 cho thấy: Tỷ lệ xếp loại SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN ở mức khá và tốt là không cao: Loại tốt chiếm 9.75 %, loại khá chiếm 29.26%, loại trung bình chiếm 36.58%, loại yếu chiếm 14.63%, loại kém chiếm 9.75%.

3. KẾT LUẬN

- Thông qua nghiên cứu đã lựa chọn được 06 Test đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN gồm: Bật xa tại chỗ (cm); Bật cóc 30m (s); Chạy 30m XPC (s); Ném biên có đà (m); Dẫn bóng tốc độ 30m sút cầu môn (s); Sút bóng xa (m).

- Thông qua nghiên cứu đã xây dựng được bảng phân loại, bảng điểm và bảng điểm tổng hợp đánh giá trình độ SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN.

- Thực trạng SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN cho thấy: Tỷ lệ xếp loại SMTĐ cho nam VĐV đội tuyển Bóng đá Trường ĐH KTKTCN ở mức khá và tốt là không cao: Loại tốt chiếm 9.75 %, loại khá chiếm 29.26%, loại trung bình chiếm 36.58%, loại yếu chiếm 14.63%, loại kém chiếm 9.75%.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Aulic. I.V (1982), *Đánh giá trình độ tập luyện thể thao*, NXB TĐTT, Hà Nội.
2. Thanh Huyền (2001), *Các bài tập cho VĐV bóng đá*, Thông tin khoa học TĐTT (1)
3. Bùi Thị Hiền Lương (2020), *Nghiên cứu xây dựng tiêu chuẩn đánh giá trình độ tập luyện nữ VĐV bóng đá cấp cao Việt Nam*, Luận án tiến sĩ giáo dục học, Viện Khoa học TĐTT.
4. Phạm Ngọc Viễn, Phạm Quang, Trần Quốc Tuấn, Nguyễn Minh Ngọc (2004), *Chương trình huấn luyện bóng đá trẻ 11 - 18 tuổi*, NXB TĐTT Hà Nội
5. Nguyễn Đức Văn (2002), *Phương pháp thống kê trong TĐTT*, NXB TĐTT Hà Nội

Nguồn bài báo: Nguyễn Đức Toàn (2023), Bài báo trích từ kết quả đề tài cấp cơ sở: "Nghiên cứu lựa chọn bài tập phát triển sức mạnh tốc độ cho nam vận động viên đội tuyển Bóng đá Trường Đại học Kinh tế Kỹ thuật công nghiệp".

Ngày nhận bài: 10/01/2025; Ngày đánh giá: 15/02/2025; Ngày duyệt đăng: 25/02/2025.